

PÁLYAMŰ

Tartalomjegyzék

- I. Előszó**
- II. A Miskolci Törvényszék működésével kapcsolatos tervek, elképzelések**
  - II.1. Alapvetés**
  - II.2. Az ítélkező munka támogatása**
    - II.2.1. Ügyforgalom
    - II.2.2. Időszerűség
    - II.2.3. Megalapozottság
    - II.2.4. Az ítélkezés támogatása
  - II.3. Létszámhelyzet**
    - II.3.1. Felelős létszámgazdálkodás, kompetencia alapú foglalkoztatás
  - II.4. A törvényszék külső és belső kommunikációja**
    - II.4.1. Külső kommunikáció
      - II.4.1.1. Sajtótevékenység
      - II.4.1.2. Miskolci Egyetemmel való együttműködés, Gyakornoki Program, a bíróság megismerése középiskolások számára
    - II.4.2. Belső kommunikáció
  - II.5. A bírák, igazságügyi alkalmazottak képzésének és önképzésének támogatása, motivációjuk fenntartása, a bíróság megtartó erejének fokozása**
  - II.6. A Miskolci Törvényszék működéséhez kapcsolódó egyéb tervek, elgondolások**
    - II.6.1. Integritás
    - II.6.2. Tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás
    - II.6.3. Adatkezelési tevékenység
- III. Zárszó**

I. Előszó

2002 szeptemberében léptem be a bírósági szervezetbe, a bíróság az első munkahelyem. Az elmúlt két évtized alatt pályafutásomat a hivatástudat és az elkötelezettség jellemezte, igyekeztem a rám bízott feladatokat mindig lelkiismeretesen és becsülettel elvégezni. Már fogalmazóként a nagyformátumú bírák mellett dolgozva, majd a titkári közösség tagjaként azt tapasztaltam, mint ahogyan bíróként, immár egy fellebbviteli tanács tagjaként is úgy látom, hogy az összehangolt munka és az egymásra figyelés biztosítja hosszútávon a bíróság eredményes működését. Sok éven át kosárlabdáztam, ezért tudok azonosulni a korábbi profi játékos, majd sikeres edző, Phil Jackson gondolatával: *a csapat ereje a tagokban rejlik, de a tagok erejét a csapat adja.*

Vezetői gyakorlat hiányában, de jó néhány éves szerteágazó igazgatási tapasztalat birtokában azért nyújtok be pályázatot a Miskolci Törvényszék elnökhelyettesi álláshelyére, mert egyrészt az ítélkezést és az ítélkező bírót fókuszba helyező központi igazgatási szemlélettel maximálisan azonosulni tudok, másrészt járásbíróként, majd másodfokos bíróként jó néhány olyan elvárással és igénnyel találkoztam a bírói kar részéről, melyekre álláspontom szerint az emberi tényező szem előtt tartásával és megfelelő kommunikációval hatékony igazgatási válaszok adhatók. Egyetértek a törvényszék elnökével a vezetői pályázatában megfogalmazottakkal: a jó vezetőt az különbözteti meg az átlagostól, ahogy az emberekkel bánik, kommunikál és ahogyan a konfliktusokat kezeli. Az elnökhelyettesi tisztség betöltése során emberileg ebben látom a legnagyobb kihívást, egyben a legfontosabb célt is, mert egy olyan munkahelyi közegben dolgozni, ahol a „csapat” tagjai megbíznak egymásban, számíthatnak a másokra, nemcsak egy jobb munkakörnyezet biztosításához járul hozzá, hanem végső soron a hivatásunk magját, az ítélkezés magas szakmai színvonalát erősíti. E kihívásra az eddigi életutam, tapasztalataim alapján, kollégáim támogatásával merek vállalkozni.

A pályaművemben a Miskolci Törvényszék ítélkező tevékenysége főbb jellemzőinek ismertetése mellett – a pályázati kiírásnak megfelelően – sommásan összegzem a törvényszék működésével kapcsolatos hosszú távú terveimet, elképzeléseimet, kiemelve a Miskolci Törvényszéken hagyományosan elnökhelyettesi feladatokat, melyek megvalósítására a törvényszék elnökének támogatása, egyetértése esetén törekszem.

II. A Miskolci Törvényszék működésével kapcsolatos tervek, elképzelések

II.1. Alapvetés

A bírósági vezető azt hivatott biztosítani, hogy az általa vezetett bíróság teljesítse Magyarország Alaptörvénye és a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI törvény (a továbbiakban Bszi.) által kijelölt feladatait. Ugyanakkor törekednie kell arra is, hogy a törvényszék ideális munkahelyként szolgáljon dolgozói számára, ahol a jó közérzet mellett a szakmai előmenetel és kiteljesedés, illetve a családi élet és a munka összhangja is biztosított.

A törvényszék elnöki feladatait a Bszi. 119. és 120. §§-ai, a bíróságok igazgatásáról szóló 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás 23-25. §§-a, valamint a Miskolci Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzata rögzíti. Mindezek teljesítésében a Bszi. 123. § (1) bekezdése alapján az elnökhelyettes teljes jogkörrel helyettesíti az elnököt akadályoztatása esetén. A törvényszék 2022.El.I.D.5/1. számú, 2022. szeptember 15. napjától hatályos Szervezeti és Működési Szabályzatának 3.1.2. pontja összegzi az elnökhelyettesre átruházott állandó jellegű igazgatási feladatokat. A hivatkozott előírások ismertetése helyett az Alaptörvény két olyan rendelkezését jelölöm meg, melyek a pályaművemben vázolt, a Miskolci Törvényszék vezetésének támogatására vonatkozó hosszútávú elképzeléseimnek a sarokpontját képezik. Ezek a következők:

1. A bíróságok ítélkezési tevékenységet látnak el.¹
2. A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatóak.²

A bíróságok feladata tehát a fentiek szerint nem más, mint az ítélkezés, nem több és nem is kevesebb. Úgy gondolom, hogy a bíróság által végzett minden egyéb tevékenységnek annyiban – és csak annyiban – van létjogosultsága, amennyiben azok ezen ítélkező tevékenységet szolgálják és előbbre viszik. A törvényszék jelenlegi elnökének munkáját ugyanezen zsinórmérték jellemzi, én magam is ezen az úton szeretnék továbbhaladni és őt ebben támogatni. A mindenkori igazgatásnak elsősorban az ítélkezési alaptevékenységet végző bírákat és igazságügyi alkalmazottakat kell segítenie, tevékenységüket az ő érdekükben és védelmükben kell végezni, hiszen nélkülük nincs igazságszolgáltatás, nincs bíróság.

A szakszerű, időszerű, színvonalas és átlátható igazságszolgáltatás jegyében – melynek középpontjában a bíró áll – megbízatásom esetén a központi igazgatási célkitűzések és a Miskolci Törvényszék érdekeinek szem előtt tartásával a törvényszék elnöke által megkezdett igazgatási munkát az alábbiak szerint kívánom támogatni:

- az időszerű és megalapozott ítélkezés támogatása érdekében az igazgatási és a szakmai munka elkülönítése, illetve a kollégiumok szakmai munkájának támogatása;
- felelős létszámgazdálkodás, kompetencia alapú foglalkoztatás;
- a törvényszék külső és belső kommunikációja jelenlegi kedvező egyensúlyának, színvonalának megőrzése;
- a bírák, igazságügyi alkalmazottak további képzésének és önképzésének támogatása, motivációjuk fenntartása, a bíróság megtartó erejének fokozása.

¹ Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdés

² Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdés

II.2. Az ítélkező munka támogatása

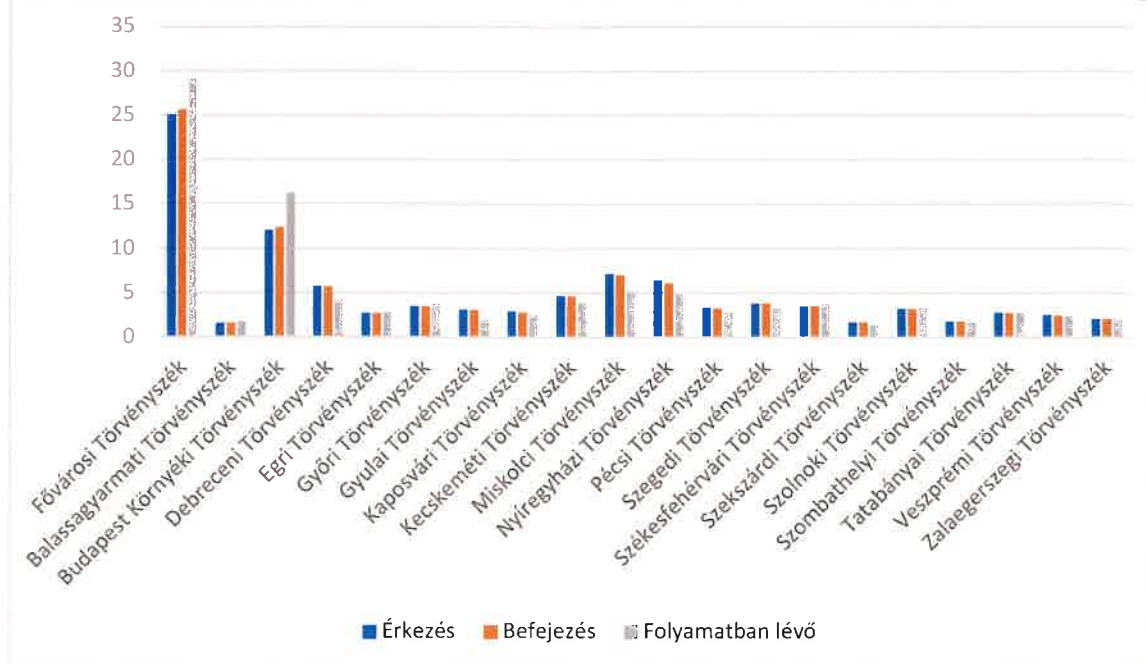
A Miskolci Törvényszék ügyforgalmi adatainak, ítélkezési mutatóinak rövid bemutatását, elemzését megkerülhetetlennek tartom, egyrészt azért, mert ez alapján dönthető el, hogy az adott szervezeti egység miként teljesíti az Alaptörvényben meghatározott feladatát, másrészt ezen adatok segítségével lehet megállapítani, hogy az ítélkező tevékenységet milyen tényezők befolyásolják, és melyek azok a szegmensek, amelyek esetlegesen további támogatásra szorulnak.

II.2.1. Ügyforgalom

A Miskolci Törvényszék mind létszámát, mind ügyforgalmát tekintve Magyarország harmadik legnagyobb bírósági szervezeti egysége. 2021. évben a bíróságokra érkezett 1.181.149 ügy 7,17%-a, vagyis 84.690 ügy nyert iktatást a törvényszék valamely bíróságán, ettől több ügy csupán a Fővárosi és a Budapest Környéki Törvényszékre érkezett. Az ügyek befejezése terén ugyanezen évben a Miskolci Törvényszék szintén előkelő pozíciót foglalt el. 2021-ben az érkezést meghaladó, 85.608 ügy került befejezésre, mely az országos átlag 7%-a. Ennek köszönhetően a vizsgált időszak végén mindösszesen 9.593 ügy – az országos átlag 5,14%-a – volt folyamatban a törvényszéken.

Ügyforgalmi adatok Érkezés/Befejezés/Folyamatban lévő összes ügy 2021. évben	Érkezett	Befejezett	Folyamatban lévő
Fővárosi Törvényszék	296 725	312 107	54 240
Pécsi Törvényszék	39 083	39 580	5 307
Kecskeméti Törvényszék	55 659	56 350	7 232
Gyulai Törvényszék	37 102	37 756	3 759
Miskolci Törvényszék	84 690	85 608	9 593
Szegedi Törvényszék	45 408	46 970	5 999
Székesfehérvári Törvényszék	41 211	42 962	7 044
Győri Törvényszék	41 838	42 681	7 090
Debreceni Törvényszék	67 983	69 398	7 851
Egri Törvényszék	32 296	32 665	5 236
Szolnoki Törvényszék	38 183	38 941	6 175
Tatabányai Törvényszék	32 959	33 200	5 219
Balassagyarmati Törvényszék	19 285	19 435	3 283
Budapest Környéki Törvényszék	142 312	150 338	30 329
Kaposvári Törvényszék	34 974	34 714	4 751
Nyíregyházi Törvényszék	74 781	74 471	9 111
Szekszárdi Törvényszék	20 564	21 060	2 668
Szombathelyi Törvényszék	21 173	21 823	3 104
Veszprémi Törvényszék	30 322	30 422	4 536
Zalaegerszegi Törvényszék	24 601	25 164	3 778
Összesen:	1 181 149	1 215 645	186 305

Ügyforgalmi adatok Érkezés / Befejezés / Folyamatban lévő
összes ügy a törvényszékeken 2021. éven %-os arányban

Törvényszék	Érkezés	Befejezés	Folyamatban lévő
Fővárosi	25,12	25,67	29,11
Balassagyarmati	1,63	1,6	1,76
Budapest Könyéki	12,05	12,37	16,28
Debreceni	5,76	5,71	4,21
Egri	2,73	2,69	2,81
Győri	3,54	3,51	3,8
Gyulai	3,14	3,11	2,02
Kaposvári	2,96	2,86	2,55
Kecskeméti	4,71	4,64	3,88
Miskolci	7,17	7,04	5,15

Törvényszék	Érkezés	Befejezés	Folyamatban lévő
Nyiregyházi	6,33	6,13	4,9
Pécsi	3,3	3,26	2,85
Szegedi	3,84	3,86	3,22
Székesfehérvári	3,49	3,53	3,79
Szekszárdi	1,74	1,73	1,43
Szolnoki	3,23	3,2	3,31
Szombathelyi	1,79	1,8	1,66
Tatabányai	2,8	2,73	2,8
Veszprémi	2,57	2,5	2,43
Zalaegerszegi	2,08	2,07	2,03

Az elmúlt három év statisztikai mutatóiból megállapítható, hogy 2021-re az ország bíróságaira érkező ügyek számában kisebb növekedés tapasztalható, hiszen 2019-ben 1.147.030 ügy, 2020-ban 1.145.165 ügy, viszont a tavalyi évben 1.181.149, tehát közel 36.000 ügygel több érkezett a bíróságokra. Ezen tendenciának megfelelő mutatókkal bír a Miskolci Törvényszék is, hiszen három éve 73.522 ügy, 2020-ban 78.073 ügy, 2021. évben 84.690 ügy került iktatásra a törvényszéken. Az elmúlt években a peres és nemperes ügyek 6,4% - 7,17%-a a Miskolci Törvényszék valamely bíróságán indult, ami azt jelenti, hogy az elmúlt három évben a törvényszék bír a harmadik legtöbb érkezéssel.

Az ügyérkezési adatoktól is jelentősebbek az ügyek befejezésére és a folyamatban lévő ügyekre vonatkozó számadatok: 2019-ben és 2021-ben a Miskolci Törvényszéken regisztrált ügybefejezések száma meghaladta az aktuális évi ügyérkezések számát, sőt, a befejezések egymáshoz viszonyított aránya a három esztendő vonatkozásában emelkedett (2019-ben 74.236, 2020-ban 76.383, 2021-ben 85.608 ügy fejeződött be a törvényszéken). A folyamatban lévő ügyek száma 2020-hoz képest csökkenő tendenciát mutat (2020-ban 10.511, tavaly 9.593 ügy maradt folyamatban).

MISKOLCI TÖRVÉNYSZÉK ÜGYFORGALMI ADATOK						
Az ügy tárgya	Érkezett		Befejezett		Folyamatban lévő	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Járásbíróóságok						
Polgári per	6 206	6 287	6 194	6 379	2 370	2 278
Gazdasági per	106	136	112	128	58	66
Büntető per	1 995	1 981	1 738	1 928	1 004	1 057
Szabálysértési per	4 725	5 057	4 744	5 096	242	203
Polgári nemperes	3 055	3 742	2 976	3 651	149	240
Bíróági végrehajtási ügyszak	8 080	8 614	8 192	8 790	910	734
Gazdasági nemperes	46	36	40	39	7	4
Büntető nemperes	6 852	6 480	6 739	6 429	337	388
Szabálysértési nemperes	22 670	29 270	21 370	29 990	2 408	1 688
Mediációs ügyek	42	39	43	43	10	6
Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság						
Közigazgatási per	339		679			
Munkaügyi per	78		175			
Közigazgatási nemperes	24		27			
Munkaügyi nemperes	2		2			
Bíróági végrehajtási ügyek	0		0			
TÖRVÉNYSZÉK Fellebbezett ügyek						
Polgári per	206	272	212	267	51	56
Gazdasági per	14	16	16	19	6	3
Büntető per	460	680	573	569	148	259
Szabálysértési per	26	45	23	48	3	0
Közigazgatási per	0	0	0	0	0	0
Munkaügyi per	5	0	9	0	0	0
Polgári nemperes	691	776	700	783	49	42
Gazdasági nemperes	47	36	45	37	3	2
Büntető nemperes	1 515	1 483	1 533	1 541	133	75
Közigazgatási nemperes	0	0	0	0	0	0
Munkaügyi nemperes	2	0	2	0	0	0
Egyéb ügyek	45	79	42	83	6	2
Elsőfokú ügyek						
Polgári per	218	171	217	166	73	78
Gazdasági per	119	155	113	145	43	53
Közigazgatási per	2 034	1 524	1 353	1 724	681	481
Munkaügyi per	400	245	283	259	117	103
Büntető per	56	43	58	66	61	38
Katonai tanácsok peres	0	0	0	0	0	0
Polgári nemperes	810	750	651	881	211	80
Gazdasági nemperes	12	13	13	13	0	0
Közigazgatási nemperes	161	188	154	190	7	5
Munkaügyi nemperes	29	34	27	33	2	3
Büntető nemperes	279	354	276	358	8	4
Katonai tanácsok nemperes	0	0	0	0	0	0
Elsőfokú ügyek						
Cégügyek	9 825	10 775	10 028	10 348	532	959
Csőd- és felszámolási eljárások	309	349	479	377	282	254
BV ügyek	6 459	4 917	6 149	5 089	583	411
Törvényszéki végrehajtási ügyek	131	143	126	139	17	21
Összesen:	78 073	84 690	76 383	85 608	10 511	9 593
Peres ügyek összesen	16 987	16 612	16 499	16 794	4 857	4 675
Törvényszékek összesen:	1145165	1181149	1125829	1215645	220 801	186305
Az országból részesedés aránya %-ban	6,8	7,2	6,8	7	4,8	5,1
Törvényszékek összesen peres	239 335	227 359	236 752	235 584	92 166	83 941
A peres országosból részesedés aránya %-ban	7,1	7,3	7	7,1	5,3	5,6

A fenti adatokat a teljesség igénye nélkül elemezve megállapítható, hogy a Miskolci Törvényszéken a 2020-as évhez képest 8,48%-os ügyérkezés-növekedés következett be, ugyanakkor a peres számok csökkentek 375 db-nyal. Örömteli azonban, hogy a befejezések száma úgy a peres, mint a nemperes ügyekben növekedést mutat 2020-hoz képest, ügghátralékunk pedig mérséklődött.

A járásbírói szintre érkezett ügyek esetében a szabálysértési peres és nemperes ügyekben, a polgári nemperes, valamint a végrehajtási ügyekben tapasztalható a legnagyobb arányú emelkedés. Ezen ítélezési szinten a befejezések száma az ügyek többségében meghaladta az érkezőket, míg azon ügyekben, ahol kevesebb ügyet fejeztek be, minimális, mindössze 1-3%-os az eltérés. Elmondható ugyanakkor, hogy a 2020. évhez viszonyítottan csaknem mindenhol nőtt a befejezések száma.

A fellebbezett ügyek közül a büntető peres és a polgári nemperes érkezés viszonylatában mutatható ki a legszignifikánsabb érkezés-növekedés, de nőtt a polgári-, gazdasági- és szabálysértési perek száma is. A büntető peres és gazdasági nemperes ügyek kivételével több ügy került befejezésre, mint 2020-ban, de fontos kiemelni, hogy előbbiben kevesebb, mint 1%-kal maradt el a két szám egymástól.

Törvényszéki elsőfokon a gazdasági peres és a büntető nemperes érkezés, illetve a cégügyek érkezése növekedett szembetűnően. A büntetés-végrehajtási ügyek és munkaügyi perek kapcsán látható ugyanakkor a legmarkánsabb csökkenés. Ezen az ítélezési szinten összességében több ügy került befejezésre, mint amennyi a bíróság elé került. Kiemelendők a büntető perek, ahol a befejezés lényegesen meghaladja az érkezők számát, valamint a 2020-as adatokhoz képest is emelkedés tapasztalható, annak ellenére, hogy nehéz megítélésű, bonyolult ügyek kerülnek e szinten elbírálásra.

A közigazgatási ügyekben a peres ügyérkezés jelentős volt, 1524 db érkezett. A közigazgatási nemperes eljárások száma mind érkezés, mind befejezés tekintetében túlmutat a 2020-as adatokon, a folyamatban maradt ügyek száma mérséklődött.

II.2.2. Időszerűség

Az időszerűség és a megalapozottság az ítélezés két olyan ismérve, amelyek egymástól nem választhatók el, azokat szoros összefüggésükben kell vizsgálni, minthogy ideális esetben a bírósági döntésnek egyszerre kell időszerűnek és szakmailag megalapozottnak lennie. Úgy gondolom, hogy a magyar bírósági szervezet az utóbbi években rendkívül sokat tett azért, hogy az időszerűség követelményét érvényesítse, ebben a tekintetben európai szinten is kiemelkedők a mutatóink. Ugyanakkor rendkívül fontosnak tartom, hogy a megalapozottság kellően hangsúlyos legyen az időszerűség mellett, hiszen a bíróságok az Alaptörvényben írt feladatuknak csak e két követelmény együttes szem előtt tartásával tudnak akként eleget tenni, hogy az mindenki számára elégedettséggel járjon.

A bíróságok munkájával kapcsolatosan a leggyakoribb kritika a közvélemény részéről az, hogy az eljárások elhúzódnak, az ítélezés lassú, noha a statisztikai adatok azt mutatják, hogy a 2021. évben befejezett járásbírói peres ügyek mintegy 93%-a egy éven belüli pertartamú, folyamatban pedig 2 db öt éven túli ügy maradt.

A Miskolci Törvényszéken az időszerűségi mutatók a következőképpen alakulnak a járásbíróságokat érintően:

A járásbíróságokon befejezett peres ügyek megoszlása az eljárás időtartama szerint százalékban 2021. évre vonatkozóan								
Miskolci Törvényszék	Ügyek száma összesen	Ebből: az eljárás időtartama						
		0 - 3 hó	3 - 6 hó	6 - 12 hó	1 - 2 év	2 - 3 év	3 - 5 év	5 év felett
Polgári per	6379	42	29,9	19,2	7,2	1,3	0,3	0,1
Gazdasági per	128	36,7	17,9	22,7	16,4	5,5	0,8	0
Büntető per	1928	33	27,3	22	14,1	2,6	0,9	0,1
Szabálysértési per	5096	92	5,6	1,8	0,5	0,02	0	0

Miskolci Törvényszék		Peres ügyek – járásbíróságok				
		polgári	gazdasági	büntető	szabálysértési	összesen
Az 1 éven belül befejezett perek	száma	5 815	99	1 592	5 070	12 576
	aránya	91,2	77,3	82,6	99,5	92,9
	bef. változása (előző év = 100)	102,4	112,5	102,8	107,6	104,6
A 2 éven túl folyamatos perek	száma	38	1	18	0	57
	aránya	1,7	1,5	1,7	0	1,6
	ügyhátralék változása (előző év = 100)	100,0	50,0	72,0	0	87,7

A járásbíróságokon folyamatban maradt peres ügyek megoszlása az eljárás időtartama szerint százalékban 2021. évre vonatkozóan								
Miskolci Törvényszék	Ügyek száma összesen	Ebből: az eljárás időtartama						
		0 - 3 hó	3 - 6 hó	6 - 12 hó	1 - 2 év	2 - 3 év	3 - 5 év	5 év felett
Polgári per	2278	45,9	24,9	18,1	9,3	1,3	0,4	0,1
Gazdasági per	66	22,7	21,2	33,3	21,2	1,5	0	0
Büntető per	1057	35,4	22	25,8	15	1,5	0,09	0,09
Szabálysértési per	203	81,3	9,9	8,8	0	0	0	0

A Miskolci Törvényszék járásbíróságain a peres ügyek közel 93%-a, azaz 12.576 ügy egy éven belül befejezést nyer, ami a tavaly befejezett perek 104,6%-a, vagyis az időszerűség terén pozitív tendencia figyelhető meg. A járásbíróságokon két éven túl folyamatban lévő ügyek száma 57 darabra csökkent a 2020-as adatokhoz (65 db) képest.

A járásbíróóságok ügyforgalma 2020 – 2021.									
Öt éven túl folyamatban		Peres ügyek						Összesen	
		polgári		gazdasági		büntető		2020	2021
	2020	2021	2020	2021	2020	2021			
	száma	2	1	0	0	0	1	2	2
	folyamatban lévő perekből aránya	0,08	0,04				0,05	0,09	0,09
ügyhátralék változása (előző év = 100,0)		100				100		200	

Úgy gondolom, hogy akár a tárgyát, akár a terjedelmét, avagy a nehézségét, illetve bonyolultságát tekintve a legnagyobb szakmai igyekezet ellenére is vannak eleve olyan ügyek, amelyeknél elhúzódó pertartammal számolhatunk. Éppen ezért a két éven túl folyamatban lévő perkategóriánál fontosabbnak tartom a fenti táblázatban szereplő adatokat, mely szerint a járásbíróóságainkon elenyésző számú az öt éven túl folyamatban lévő ügyek száma (összesen 2 db), amely mindenképpen örvendetes tény, azonban továbbra is kiemelt jelentőséggel bír az, hogy a jövőben ne legyen folyamatban öt éven túli pertartamú ügy a törvényszéken.

A törvényszék első- és másodfokát érintően az időszerűségi adatokat a következő táblázatok rögzítik:

A törvényszéken befejezett elsőfokú peres ügyek megoszlása az eljárás időtartama szerint százalékban 2021. évre vonatkozóan								
Miskolci Törvényszék	Ügyek száma összesen	Ebből: az eljárás időtartama:						
		0 - 3 hó	3 - 6 hó	6 - 12 hó	1 - 2 év	2 - 3 év	3 - 5 év	5 év felett
Polgári per	166	50	21,7	13,9	6,6	2,4	4,2	1,2
Gazdasági per	145	39,3	39,3	14,5	3,4	1,4	2,1	0
Büntető per	66	10,6	7,6	27,3	36,4	15,2	3,0	0
Közigazgatási	1724	50,2	22,2	23	3,8	0,7	0,1	0
Munkaügyi	259	21,6	36,7	24,7	13,9	1,5	1,2	0,4

Miskolci Törvényszék		Peres ügyek						
		polgári	gazdasági	büntető	szabálysértési	közigazgatási	munkaügyi	összesen
Az 1 éven belül befejezett perek	száma	142	135	30	0	1645	215	2167
	aránya %	85,5	93,1	45,5	0	95,4	83	91,8
	bef. változása (előző év = 100)	81,6	139,2	85,7	0	125,7	100,0	118,4
A 2 éven túl folyamatos perek	száma	10	3	2	0	3	2	20
	aránya	12,8	5,7	5,3	0	0,6	1,9	2,7
	ügyhátralék változása (előző év = 100)	83,3	100,0	33,3	0	42,9	200,0	69,0

A törvényszéken folyamatban maradt elsőfokú peres ügyek megoszlása az eljárás időtartama szerint százalékban 2021. december 31-én								
Miskolci Törvényszék	Ügyek száma összesen	Ebből: az eljárás időtartama:						
		0 - 3 hó	3 - 6 hó	6 - 12 hó	1 - 2 év	2 - 3 év	3 - 5 év	5 év felett
Polgári per	78	34,6	5,1	29,5	17,9	7,7	3,8	1,3
Gazdasági per	53	52,8	13,2	20,8	7,5	1,9	1,9	1,9
Büntető per	38	18,4	15,8	44,7	15,8	5,3	0	0
Közigazgatási	481	48,2	24,7	19,1	7,2	0,4	0	0,2
Munkaügyi	103	48,5	20,4	13,6	15,5	1,9	0	0

Miskolci Törvényszék		Peres ügyek						
		polgári	gazdasági	büntető	szabálysértési	közigazgatási	munkaügyi	összesen
Az 5 éven túl folyamatban lévő perek	száma	1	1	0	0	1	0	3
	aránya %	1,3	1,9	0	0	0,2	0	0,4

A törvényszék első fokán 2167 ügy fejeződött be egy éven belül, amely 91,8%-a az összes pernek, a 2020-as évhez képest ez pozitív változás. Büntető ügyszakban a bírák az ügyek 45,5%-át fejezték be egy éven belül. Nem kétséges, hogy a legjelentősebb, hosszadalmas bizonyítást igénylő és nagy terjedelmű ügyek a törvényszék büntető első fokán folynak, az elhúzódó pertartam emiatt nem ritka, ennek tükrében ez a mutató kifejezetten jónak mondható. Folyamatban lévő ügyek közül 20 db bír két éven túli pertartammal, míg az öt éven túli ügyek száma 3 db.

A törvényszéken befejezett fellebbezett peres ügyek megoszlása az eljárás időtartama szerint százalékban 2021. évben								
Miskolci Törvényszék	Ügyek száma összesen	Ebből: az eljárás időtartama						
		0 - 3 hó	3 - 6 hó	6 - 12 hó	1 - 2 év	2 - 3 év	3 - 5 év	5 év felett
Polgári per	267	62,9	35,2	1,9	0	0	0	0
Gazdasági per	19	57,9	42,1	0	0	0	0	0
Munkaügyi per	0	0	0	0	0	0	0	0
Büntető per	569	51,7	35,3	10,2	2,6	0,2	0	0

A törvényszéken folyamatban maradt fellebbezett peres ügyek megoszlása az eljárás időtartama szerint százalékban 2021. december 31-én								
Miskolci Törvényszék	Ügyek száma összesen	Ebből: az eljárás időtartama						
		0 - 3 hó	3 - 6 hó	6 - 12 hó	1 - 2 év	2 - 3 év	3 - 5 év	5 év felett
Polgári per	56	80,4	17,9	1,7	0	0	0	0
Gazdasági per	3	100	0	0	0	0	0	0
Munkaügyi per	0	0	0	0	0	0	0	0
Büntető per	259	66,4	21,6	9,7	2,3	0	0	0

Miskolci Törvényszék		Peres ügyek – törvényszék másodfok 2021.					
		polgári	gazdasági	büntető	szabálysértési	munkaügyi	összesen
A 6 hónapon belül befejezett perek	száma	267	19	553	48	0	887
	aránya	100	100	97,2	100	0	99,3

A törvényszék másodfokán az ügyek több, mint 99%-a 6 hónapon belül befejezést nyer, egy éven túl pedig csupán 6 darab ügy van folyamatban. Kétségtelen, hogy az új eljárási rendelkezések a hatályon kívül helyező határozatok számát csökkentve a fellebbviteli ítélkezést megalapozatlanság esetében a bizonyítás lefolytatása irányába terelik, amely a pertartamra és így az időszerúségi mutatóra hátrányos hatással lehet, ennek ellenére a másodfokú tanácsok ítélkező tevékenysége időszerű, olyannyira, hogy sem két éven túl, sem öt éven túl nincs ügy folyamatban a Miskolci Törvényszék másodfokán.

II.2.3. Megalapozottság

Az ítélkezés megalapozottságának, színvonalának méréséhez kiindulópontként elsősorban a fellebbezések folytán a felsőbb bíróságok által felülbírált, illetve felülvizsgált határozatok statisztikai mutatói szolgálnak, ugyanakkor a megalapozottság vizsgálata során nem hagyhatjuk figyelmen kívül a fellebbezési viszonyszámot sem, amely a másodfokra érkezett peres ügyek számát az elsőfokon befejezett peres ügyek számához viszonyítja.

Járásbíróság és törvényszék másodfok viszonylata 2021. évben												
	jb-on bef. peres ügyek száma	tvszék II.fokra érkezett peres ügyek száma	fellebbezési viszonyszám	tvszék II.fokon bef. peres ügyek száma	helybenh.	megváltoztatás		hatályon kívül helyezés		egyéb		
büntető	1928	680	0,353	569	259	45,5%	275	48,3%	5	0,87%	30	5,4%
civil	6507	288	0,044	286	144	50,3%	67	23,4%	40	14,0%	35	12,2%
polgári	6379	272	0,042	267	130	48,7%	63	23,6%	39	14,6%	35	13,1%
gazdasági	128	16	0,125	19	14	73,7%	4	21%	1	5,3%	0	0,0%

A fenti táblázat alapján rögzíthető, hogy járásbírósági szinten a fellebbezési viszonyszám mind a büntető, mind a civilisztikai ügyszakban kedvező: a civil ügyekben született határozatok 95,57%-a, míg büntető határozatok 64,73%-a elsőfokon jogerőre emelkedik, a két ügyszak közötti különbség nyilvánvalóan a büntető ügyszak sajátosságaira vezethető vissza.

A fellebbviteli tanácsok a büntető ügyek 45,5%-át helybenhagyták, ehhez képest kissé soknak tűnhet a megváltoztatások 48,3%-os aránya, azonban utóbbi döntések nagyrészt csupán járulékos kérdéseket érintettek. Kiemelendő, hogy hatályon kívül helyezésre mindösszesen az esetek 0,87%-ban kerül sor, mely az elmúlt időszakhoz képest egy rendkívül kedvező arányszám, főleg, ha figyelembe vesszük azt is, hogy ez az adat nem az ügyek, hanem a vádlottak számához igazodik.

A civilisztikai ügyekről elmondható, hogy az elsőfokú ítéletek többsége helybenhagyásra került, a hatályon kívül helyezések száma ugyanakkor az országos átlagot tekintve is magas. Ezek számát, arányát elnökhelyettesként az ítélkezési tevékenység megalapozottságát

támogató, adott anyagi jogi rendelkezésekre specializálódott képzések szervezésével szeretném csökkenteni.

Törvényszék és ítélőtábla viszonylata 2021. évben												
	törvényszéken befejezett peres ügyek száma	ítélőtáblára (II.fokra) érkezett peres ügyek száma	fellebbezési viszonzyszám	ítélőtáblán bef. peres ügyek száma	helybenhagyás		megváltoztatás		hatályon kívül helyezés		egyéb	
bünt.+kat.	66	49	0,74	43	12	27,9%	27	62,8	0	0	4	9,3
civilisztika	570	78	0,469	68	39	57,3%	18	26,5	5	7,3	6	8,8
polgári	166	30	0,18	30	20	66,7%	5	16,7	3	10	2	6,6
gazdasági	145	15	0,10	9	4	44,4%	4	44,4	1	11	0	0
munkaügyi	259	33	0,127	29	15	51,7%	9	31	1	3,4	4	13,8
büntető*	569	9	0,0158	8	3	37,5%	2	25	2	25	1	12,5

* Büntető másodfokú ügyeknél az ítélőtáblára érkezett harmadfokú ügyek értendők

A törvényszék első fokán, büntető ügyszakban a fellebbezési viszonzyszám kifejezetten magasnak tűnhet, ez azonban azzal van összefüggésben, hogy az ítélkező bírák kiemelt tárgyi súlyú bűncselekményeket bírálnak el, jelentős szankcióval sújtva a terhelteket. A felülbírált büntető határozatok 27,9%-ban helybenhagyásra kerülnek, a megváltoztató döntések aránya pedig 62,8%, kiemelendő továbbá, hogy 2021. évben hatályon kívül helyezésre nem került sor.

A civilisztikai ügyek 86,32%-ában a peres felek elfogadták a törvényszéken született ítéleteket, a felülbírálat során 26,5%-ban született megváltoztató másodfokú határozat, a hatályon kívül helyezések aránya pedig 7,3%, ami megalapozott elsőfokú ítélkezésre utal.

2021-ben 33 db munkaügyi ügy került az ítélőtáblára felterjesztésre, amely viszonylag magas helybenhagyási mutatóval zárult. Hatályon kívül mindössze 1 határozatot helyeztek.

Megállapítható, hogy a törvényszéken továbbra is magas szintű ítélkezés folyik minden ügyszakban.

Az ítélkezés megalapozottságának statisztikai vizsgálatához hozzátartozik a jogerős döntések felülvizsgálata során meghozott kúriai határozatok értékelése is.

	Kúriáról visszaérkezett felülvizsgálat	helybenhagyás		megváltoztatás		hatályon kívül helyezés		egyéb	
büntető+kat.	48	9	18,8%	4	8,3%	4	8,3%	31	64,6%
civilisztika	159	46	28,9%	7	4,4%	14	8,8%	92	57,9%
polgári	42	14	33,3%	1	2,4%	2	4,8%	25	59,5%
gazdasági	7	3	42,9%	0	0	1	14,3%	3	42,9%
közigazgatási	110	29	26,4%	6	5,5%	11	10	64	58,2%
munkaügyi	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2021. évben a Kúriáról összesen 207 darab felülvizsgálati indítvány érkezett vissza a törvényszékre. A helybenhagyások és a megváltoztatások arányai civilisztikai ügyek esetében 28,9% és 4,4%, míg a büntető ügyek felülvizsgálata során 9 esetben helybenhagyásra, 4 esetben megváltoztatásra került sor. A hatályon kívül helyezések mutatói kedvezőek, büntető ügyeknél 4 esetben volt erre példa, míg a civilisztikai ügyek felülvizsgálata 14 esetben (8,8%) járt

hatályon kívül helyezéssel. Mindezen adatok azt támasztják alá, hogy a Miskolci Törvényszék ítélkező tevékenysége megalapozott.

Összegezve a Miskolci Törvényszék ítélkező tevékenységét befolyásoló és arra jellemző adatokat, rögzíthető, hogy a törvényszék a bírósági szervezet harmadik legnagyobb törvényszékeként viszonylag egyenletes ügyteherrel dolgozik, a folyamatban lévő eljárások száma az érkezést meghaladó befejezéseknek köszönhetően csökkenő tendenciát mutat, az ítélkezés pedig alapvetően időszerűen és magas színvonalon biztosított.

II.2.4. Az ítélkezés támogatása

Ahogy arra a korábbiakban utaltam, a bíróságok Alaptörvényben meghatározott feladatát, az ítélkezést a bírák végzik, éppen ezért az igazgatásnak rájuk kell fókuszálnia, és minden ehhez szükséges feltételt biztosítania.

Az időszerű és megalapozott, ekként magasszintű ítélkezés leginkább akkor biztosítható, ha a szakmai és az igazgatási munka elkülönítésre kerül és a szakmai munka a kollégiumok keretei között folyik. A Miskolci Törvényszék ezirányú törekvéseit maximálisan támogatni kívánom.

Nem kétséges, hogy a törvényszékeken a bírák jelentős része az évek alatt egy vagy több jogterületen komoly szakértelemre, elméleti és gyakorlati tudásra tett szert, mely nem maradhat kiaknázatlan. Ezen tudás feltérképezése rendkívül fontos, mint ahogy az is, hogy a jövőben támogassuk az ilyen jellegű ismeretek, tapasztalatok megszerzését és megosztását.

A kollégiumok az ítélkezés szakmai támogatásához segítséget kaphatnak az ilyen többlettudással rendelkező bírák részvételével működő *szakmai műhelyektől*, melyek egyes speciális jogterületek, jogkérdések megvitatásával, a vonatkozó eseti döntések és szakirodalom feldolgozásával iránymutatásokat – hosszú távon akár iratmintákat, oktatási segédleteket is – dolgozhatnak ki az egységes jogalkalmazás érdekében. Megfontolandó az is, hogy a szakmai műhelyek a helyi képzésben is szerepet vállaljanak. A szakmai műhelyeknek fontos feladata lehet a munkából kiesett és oda visszatérő kollégák gyakorlati tapasztalatokkal, joggyakorlattal való felkészítése.

Fontosnak tartom, hogy a szakmai kérdésekben a kollégium és a szakmai vezetés a bírák véleményeit, javaslatait minél szélesebb körben megismerje, nem csak azért, mert ez segít mind törvényszéki, mind járásbírói szinten a felhalmozódott ismeret és tapasztalat feltérképezésében, de azért is, mert ez a tudás a magasszintű ítélkezést szolgálja. Lényeges az is, hogy az ítélkező bírák által problémásnak ítélt szakmai kérdések becsatormázásra kerüljenek. Ennek hatékony eszköze az, ha a szakmai vezető személyesen látogat el meghatározott időközönként a vidéki bíróságokra – összegyűjtve és megbeszélve a konkrét jogvitákban felmerülő, egységesítésre szoruló vitás kérdéseket.

A hivatkozottakon túl fontosnak tartom azt is, hogy a *kollégium – akár delegált tag útján – aktívabb szerepet vállaljon* a járásbírói szakmai rendezvényein, így – témától függően – részt vegyen a szakmai értekezleteken, tanácskozásokon. Ennek szükségességét abban látom, hogy ezáltal egyrészt a kollégium véleményének, szakmai álláspontjának megosztásával, ismertetésével segíteni lehet a bírák ítélkező munkáját, másrészt ezen rendezvények remek alkalmat nyújtanak arra, hogy az alsóbb szintű bíróságok problémái és az általuk vitásnak ítélt

szakmai kérdések a kollégium felé történő továbbítás céljából felmérésre kerüljenek.

Kiemelt jelentőségűnek tartom, hogy a vidéki járásbíróóságok bírái – igény szerint – akár személyesen, akár telekommunikációs eszköz útján részt vehessenek a kollégium vagy a székhelyi járásbíróóság szakmai rendezvényein, értekezletein, továbbá az ezekről készült emlékeztetők részükre megküldésre kerüljenek.

A Miskolci Törvényszéken eredményesen működik az instruktori, mentori rendszer, melynek keretében a kevesebb gyakorlattal rendelkező bírák szakmai kérdéseikkel közvetlenül fordulhatnak elismert és nagy szakmai tapasztalattal, tudással bíró kollégájukhoz. Indokoltnak tartom a közigazgatási ügyszakban is ezen intézmény bevezetését.

A Miskolci Törvényszék elnökének támogatása esetén az instruktorbírói rendszer mellett elképzelhetőnek tartom az *instruktor/mentor jegyzői pozíció* létrehozását, ugyanis a bírói munkát segítő, a szervezetbe újonnan belépő személyzet „betanítása” – különösen a büntető ügyszakban – rendkívül időigényes feladat, amit egy instruktor/mentor jegyző lényegesen megkönnyíthet, biztosítva ezáltal a hatékony ítélkezést.

A magas szintű és időszerű ítélkezés biztosítása, illetőleg fenntartása érdekében szükségesnek mutatkozik a hatékonyságot akadályozó tényezők, a munkavégzést könnyítő feltételek és igények felmérése, valamint az *ítélkező bírák minél szélesebb körű tehermentesítése*, hiszen nem optimális az a helyzet, amikor a bíró olyan tevékenységet is végez, amit esetleg bírósági titkár, ügyintéző is el tud látni. Az *egyéni kompetenciák felmérését* a továbbiakban is folytatni kell, szükséges továbbá a bírák egyéni céljainak, szakmai érdeklődésének megismerése, melynek adott esetben az ezeket figyelembe vevő ügyelosztásnál lehet jelentősége.

Azt is fontosnak tartom, hogy a bírák egyéni képességei és igényei mellett az *egyenlőség* is biztosított legyen az *ügyteher kapcsán*. Az ügy összetételét, nehézségi fokát a statisztika nem veszi figyelembe; aligha vitatható, hogy e szerint egy ügynek számít egy több vádlottas, kiemelt tárgyi súlyú vagy egy különösen bonyolult bizonyítást igénylő jogvita és ugyancsak egy ügynek számít egy egyszerű ténybeli és jogi megítélésű ügy is. Ennek kapcsán úgy gondolom, hogy nem elfogadható az, ha egyes bírákat az azonos ügyszakban dolgozó kollégáihoz képest hosszú távon egyenlőtlenül terhelünk. Ha egy bíró nem, vagy kevésbé terhelhető, akkor meg kell azt vizsgálni, hogy mely kompetenciái szorulnak támogatásra, fejlesztésre és ezt meg is kell tenni, ugyanis nem jelenthet megoldást az, ha őt csupán egyszerű ügyekkel foglalkoztatjuk. A törvényszék elnökének ilyen irányú törekvéseit támogatni kívánom.

Az utánpótlás biztosítása, illetőleg az alsóbb bíróságok bírái érdeklődésének és motivációjának fenntartása végett megfontolandónak tartom, hogy az első fokon ítélkező bírák – referádájuk részbeni megtartásával, avagy akár anélkül – részt vehessenek a másodfokú ítélkezésben, megismerhessék a fellebbviteli társas ítélkezésben zajló munkát, illetőleg a magasabb szintű elsőfokú ítélkezésben is részt vállalhassanak.

A törvényszéki civilisztikai elsőfokos ügyek intézése jelenleg megfelelően biztosított; a gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekmények tárgyalása során a büntető kollégiummal kialakított folyamatos és problémamentes együttműködést a jövőben is fenn kell tartani. Az ítélkezés a törvényszéki büntető elsőfokon – köszönhetően a felrendeléseknek is – kellően stabil, a jövőben esetlegesen bekövetkező változások végett azonban szükséges az ügyszak nyomon követése.

A büntetés-végrehajtási ügyszak támogatása a jövőben továbbra is fontos, az ügyszak az előtte álló kihívásokkal sikeresen küzd meg, az esetleges változások okán ugyanakkor szintén figyelemmel kell kísérni.

A közigazgatási ügyszak jelentős ügyérkezéssel néz szembe, az iktatott ügyek nagy arányban tanácsban nyerne elbírálást, ugyanakkor a bírói létszám megfelelő, a magasszintű és időszerű ítélkezés megfelelően biztosított. A jövőben szükségesnek mutatkozik a tanácsok stabilizálása, amihez a tanácselnökök megbízásának véglegesítése, továbbá minden tanács mellé, azok munkáját segítő bírósági titkár és ügyintéző beosztása indokolt.

Gazdasági ügyszakban az ügyek intézése kellően biztosított, az ügyszak stabilitásához azonban szükségesnek tartom azt, hogy a két tartósan felrendelt kolléga kinevezést nyerjen.

A fellebbviteli ítélkezés terén a statisztikai adatok alapján jelenleg a büntető ügyszakban négy, míg a polgári ügyszakban két fellebbviteli tanács működése indokolt azzal, hogy a jövőben az érkezési mutatók, illetőleg az ügyhátralék felvetheti a tanácsok számának korrekcióját. Jelenleg mindkét ügyszakban stabil az ítélkezés, köszönhetően annak, hogy a polgári fellebbvitelben egy másodfokú bíró kinevezésére, míg a büntető fellebbvitelben a Bf.1 és Bf.8 tanácsok élére tanácselnökök kinevezésére került sor. A jövőben ugyanakkor szükséges büntető fellebbvitelben legalább egy bíró kinevezése, míg az egyik polgári másodfokos tanács stabilizálása indokolt a kirendelés, megbízás megszüntetésével, pályázat kiírásával.

A törvényszék büntető másodfokán a súlyponti tanácsokat érintően sem tartom elvetendőnek a 4-es tanácsok gondolatát, vagyis azt, hogy ezen grémiumokban négy fellebbviteli bíró végzi az ítélkező tevékenységet. Nyilván ennek kialakítását hosszas szakmai előkészítés kell, hogy megelőzze, melyben a kollégiumvezetőnek és – álláspontom szerint – a tanácselnököknek is kulcsszerepe lehet.

A törvényszék elnökének a titkárok foglalkoztatásával kapcsolatos intézkedéseit maradéktalanul támogatom, minthogy elengedhetetlen, hogy a bírói munkára való felkészülés érdekében az önállóan végezhető feladataik mellett – még ha csak részlegesen is – beosztásra kerüljenek rotációs rendszerben ítélkező tanácsok mellé.

A bírósági ügyintézők foglalkoztatottságát érintően támogatom a törvényszék vezetése által foganatosított azon intézkedéseket, melyek a bírák, bírói tanácsok terheinek csökkentését hivatottak szolgálni.

Az ügyek időszerű intézése és a pertartam elhúzódásának elkerülése érdekében a Miskolci Törvényszék eddig is számos igazgatási intézkedést tett, melyekkel teljes mértékben azonosulni tudok. Úgy gondolom, hogy vannak olyan ügykategóriák, ahol a legnagyobb bírói igyekezet ellenére is a hosszú pertartam garantált és bármelyik ügyben bekövetkezhet az eljárás során olyan körülmény, ami az időszerűség ellen hat. Éppen ezért a lényegi hangsúlyt a soron kívüli, illetőleg az „előregedett” (3-5 éves) ügyekre kell fektetni és kerülni kell azt, hogy az időszerűség érdekében foganatosított intézkedések jelentések készítésében merüljenek csupán ki. Megfelelő szakmai segítség, instruálás, tárgyi- és személyi erőforrások további biztosítása mellett olyan helyzetbe kell hozni az ítélkező bírót, hogy az ügyek indokolatlan elhúzódása

elkerülhető legyen és mindenképpen el kell érni, hogy öt éven túl ne legyen folyamatban ügy a törvényszéken.

A törvényszék elnöke és a szakmai vezetők egyetértése esetén a nagyobb terjedelmű, mega ügyek tárgyalásához és a határozatok írásba foglalásához eltérő tárgyalási rendet, többlet felkészülési időt, átmeneti referáda könnyítést és eltérő statisztikai értékelést lehetne biztosítani. Fontosnak tartom e körben kiemelni azt, hogy véleményem szerint a személyi és tárgyi erőforrásokat az ügyekhez kell csoportosítani, ennek megfelelően a mega ügyeket tárgyaló bírák fokozott informatikai támogatásra és az adminisztratív terhet csökkentő, a felkészülésüket és a munkájukat segítő kvalifikált személyzet segítségére számíthatnának.

Az elektronikus kapcsolattartás és az e-akta korszaka specifikus kihívásokkal jár, az ebből fakadó előnyök azonban a digitális lehetőségek kihasználásával, az otthoni munkavégzés kiszélesítésével kiaknázhatók. Ebben kulcsszerepet játszik az oktatás, instruálás, minthogy ezáltal a helyi szinten felmerülő problémákra hatékony és gyors választ kaphatnak a kollégák, az erre a célra rendszeresített Vibe felület, illetőleg az intranet e-per segédanyagai, valamint a személyes konzultációk és képzések révén.

A Miskolci Törvényszéken és járásbíróságain kiépült ViaVideo rendszer kedvező tapasztalatoknak örvend. A 2021. évben összesen 2963 távmeghallgatás megtartására került sor, mely a megelőző évben megtartott meghallgatások számának 55%-os növekedésének felel meg és ez országos szinten is kiemelkedőnek számít. Azt hiszem, hogy a rendszer használatának előnyeit nem kell bemutatni (költséghatékonyság, biztonsági kockázat csökkentése, áldozat- és tanúvédelem stb.), jelentősége pedig a járványügyi veszélyhelyzet idején még inkább felértékelődött. Éppen ezért szükségesnek érzem a távmeghallgatás további népszerűsítését, még akkor is, ha a Miskolci Törvényszéken gyakorlat-orientált oktatások megtartására már került sor, melynek keretében valamennyi bíró megismerhette a rendszer praktikus, technikai használatát. A törvényszék elnöke megbízásából e körben végzett igazgatási feladatom ellátásából eredő tapasztalataim felhasználásával terveim között szerepel egy olyan intranetes felület létrehozása, ahol a távmeghallgatásra vonatkozó valamennyi szabályozó rendszerezetten és üzyszak-specifikusan elérhető, emellett tájékoztatók, leírások, használati útmutatók, iratminták, a kontakt-pontok elérhetőségei és a gyakorlati használatot támogató egyéb segédletek is megtalálhatóak. Szükségesnek gondolom azt is, hogy alkalmanként és visszatérően újabb interaktív, a rendszer technikai kipróbálását is lehetővé tevő oktatást szervezzünk, mint ahogy annak mérését sem gondolom mellőzhetőnek, hogy melyek azok az okok, amelyek miatt a bírák – noha lehetőség lenne rá – mégsem veszik igénybe a távmeghallgatást.

Az eljárások digitalizálása okán messzemenőig támogatom a távoli munkavégzést, melyhez az OBH és a törvényszék számos mobil informatikai eszközt biztosított. Ahogy arra a közelmúlt veszélyhelyzete rávilágított, célként fogalmazódik meg az is, hogy a bírák és bizonyos esetben az igazságügyi alkalmazottak rendelkezzenek megfelelő informatikai támogatással (mobileszközzel, távoli asztal hozzáféréssel), mellyel a bíróságon kívül is eleget tudnak tenni munkavégzési kötelezettségüknek. Az otthondolgozási kedvezményt az igazságügyi alkalmazottak (tipikusan titkárok) által betöltött bizonyos munkakörök esetén is indokoltnak látom, a szakmai vezetők javaslata, hozzájárulása és ellenőrzése mellett.

Végezetül, noha nem szorosan az ítélezést támogató intézkedésként értékelendő, fontosnak tartom azt is, hogy a bírósági vezetők – minthogy ők is a bírák sorai közül kerülnek ki – lehetőségükhöz képest, amennyiben igazgatási tevékenységük engedi, szintén vegyék ki részüket az ítélező tevékenységből.

II.3. Létszámhelyzet

Az Országos Bírósági Hivatal elnöke 123.SZ/2020. (VIII. 17.) OBHE határozatával 2020. augusztus 15. napjától módosította a Miskolci Törvényszék engedélyezett létszámáról szóló 84.SZ/2020. (V. 15.) OBHE határozatot. Ekként az engedélyezett létszám 2021. január 1-jén 695 fő – 167 bíró és 528 igazságügyi alkalmazott volt. A törvényszék létszámhelyzetét az OBH elnökének 30.SZ/2021. (IV.21.) OBHE és a 38.SZ/2021. (IV.30.) OBHE határozatai is érintették, melynek következtében 2021. május 1. napjától az igazságügyi alkalmazotti összlétszám nem változott, azonban a bírói engedélyezett létszám 165 főre csökkent. A Miskolci Törvényszék engedélyezett létszáma az év végéig nem változott, tehát 2021. december 31. napján 693 fő volt, míg a ténylegesen betöltött álláshelyek száma 675 főre csökkent.

Létszámadatok 2021.01.01. és 2021.12.31. napján - vezetőkkel együtt-				
	Engedélyezett		Tényleges	
	2021.01.01.	2021.12.31.	2021.01.01.	2021.12.31.
Bíró		167	148	142
alkalmazott (fizikai is)		528	533	533
		693	681	675
				Összesen 695

Miskolci Törvényszék	Bírói létszám		
	Vezető	Bíró	Összesen
Törvényszéki bírói létszám	24	39	63
Járásbírói bírói létszám	15	87	102
Engedélyezett bírói létszám	165		

Miskolci Törvényszék		Engedélyezett igazságügyi alkalmazotti létszám
Igazságügyi alkalmazotti létszám		
Vezető	36	528
Titkár	59	
Fogalmazó	13	
Felsőfokú tisztviselő	15	
Ügyintéző	39	
Középfokú tisztviselő	294	
Fizikai dolgozó	72	
Engedélyezett létszám összesen		693

II.3.1. Felelős létszámgazdálkodás, kompetencia alapú foglalkoztatás

A Miskolci Törvényszék ügyforgalmi adatai alapján – melyek egyébiránt az országos trendnek megfelelnek – rögzíthetjük, hogy az utóbbi években jelentős ügyérkezés csökkenés következett be, emellett a folyamatban lévő ügyek száma is mérséklődött. Igaz ez akkor is, ha az utóbbi évben némi ügyforgalom emelkedés figyelhető meg. Ennek alapján úgy gondolom, hogy a jövőben a bírói létszám számottevő emelkedésével nem számolhatunk, ugyanakkor az ügyforgalmi adatok és az időszerűség követelménye a jövőben is indokolhatják, hogy a megüresedett álláshelyek a lehető legrövidebb időn belül betöltésre kerüljenek, melyet a személyzeti politika terén elsődleges feladatnak tekintek.

Kiemelt vezetői feladatnak tekintem elnökhelyettesként a törvényszék elnökének a következetes személyzeti politika fenntartását és a kompetencia alapú foglalkoztatást szolgáló intézkedéseinek támogatását.

A Miskolci Törvényszéken és a járásbíróságain a jelenleg biztosított bírói, illetve igazságügyi alkalmazotti létszám álláspontom szerint elegendő az időszerű és magas színvonalú ítélkezés biztosításához.

A humán erőforrások elosztásának terén az ítélkező tevékenységet befolyásoló tényezők változásaira rugalmasan és gyorsan reagáló vezetői döntésekre van szükség, emellett az igazgatásnak a jövőben prognosztizálható folyamatokra is fel kell készülnie. Ez azt is jelentheti, hogy az időszerű és megalapozott ítélkezés biztosítása érdekében munkaerő átcsoportosításra, kirendelésre kerülhet sor, ugyanakkor törekedni kell arra, hogy valamennyi ügyszakban és szervezeti egységben stabil és állandó munkaerővel tegyen eleget alaptörvényi kötelezettségének, ekként, mint ahogy fentebb már vázoltam, szükségesnek mutatkozik a fellebbvitel, továbbá a gazdasági és közigazgatási ügyszak stabilizációja.

A Miskolci Törvényszék bírói karának jelentős része rendelkezik 20 év fölötti bírói gyakorlattal, az általuk felhalmozott tudás és tapasztalat kiaknázása kiemelt jelentőségű. Ezen kollégáknak az oktatási tevékenységbe, illetőleg a szakmai műhelyek munkájába történő bevonása, valamint az instruktork/mentor bírói rendszer segíthet abban, hogy az újonnan kinevezett és a kevesebb gyakorlattal rendelkező bírák eredményesen birkózzanak meg az ítélkező tevékenység jelentette kihívásokkal. Számolnunk kell azzal is, hogy a nem is olyan távoli jövőben jónéhányan nyugállományba vonulnak, ezért fontos a felkészült és jól képzett utánpótlás biztosítása.

A törvényszék másodfokán – elsősorban büntető ügyszakban – tudatosan készülnünk kell a generációváltásra, el kell ugyanis dönteni, hogy kik fognak részt venni a fellebbviteli tevékenységben, ezért – és egyszersmind szakmai érdeklődésüket kielégítendő, valamint motiváltságukat fenntartandó – a törvényszék elnökének és szakmai vezetőinek támogatása esetén szükségesnek tartom lehetőség biztosítását az elsőfokú bírák számára, hogy a másodfokú tanácsok munkájában, akár referádájuk részbeni megtartása mellett részt vehessenek.

A törvényszéki első- és másodfokos ügyek magasszintű és időszerű intézéséhez szükséges az állandó és stabil bírói létszám kialakítása.

A bírósági titkárok létszámhelyzete lehetővé teszi azt, hogy valamennyien a jogszabály által hatáskörükbe utalt feladatkörökben önállóan járjanak el, így a büntetés-végrehajtási ügyszakban, a civil szervezetekkel kapcsolatos eljárásokban, a végrehajtási eljárásokban, a szabálysértési ügyekben és a pszichiátriai betegek intézeti gyógykezeléssel kapcsolatos eljárásokban, mellyel a bírák munkaterhe csökken. Ugyanakkor nem szabad elfelejtenünk, hogy a bírói hivatás előszobája a titkárként végzett munka, ezért a bírói életpályára készülő titkárok számára – egyéni preferenciájuk megismerését követően – lehetőséget kell biztosítani arra, hogy tevékenységük megtartása mellett részben beosztásra kerüljenek ítélkező bírói tanácsok mellé.

A fogalmazók a bírói utánpótlás biztosítékai, éppen ezért törekedni kell arra, hogy a törvényszéken engedélyezett létszámuk folyamatosan betöltésre kerüljön. A bírói hivatást a jogász szakma csúcsának tekintem, így lényegesnek tartom, hogy a fogalmazók az erre az életpályára legalkalmasabb egyetemi hallgatók közül kerüljenek ki. Ezt a fogalmazók felvételi rendje úgy gondolom, biztosítja. Ugyanakkor a Miskolci Törvényszék és a Miskolci Egyetem között korábban megkötött együttműködési megállapodás kereteit olyan tartalommal kell megtölteni, ami arra sarkallja a végzős hallgatókat, hogy a jogász pályájukat bírósági fogalmazóként kezdjék meg és azt a bíróságon folytassák.

A bírósági ügyintézők munkája nagyban hozzájárul a bírák adminisztratív terhének csökkentéséhez, ugyanakkor a foglalkoztatásuknál törekedni kell arra, hogy valóban ott segítsék az ítélkező tanácsok munkáját, ahol arra a legnagyobb szükség van.

A tisztviselői és írnoki kar körében megyénkben nem jellemző az elvándorlás, viszonylag állandó és kiegyenlített létszámmal vannak jelen a törvényszék munkájában. Tevékenységük felbecsülhetetlen értékű és nagyban hozzájárul a hatékony ítélkező tevékenységhez, emiatt törekedni kell arra, hogy motiváltan és elégedetten végezzék az egyébként felelősségteljes munkájukat. Az újonnan belépő tisztviselők és írnokok „betanítására” a törvényszék elnökének támogatása esetén instruktor/mentor jegyzői rendszert lehetne létrehozni, megfelelő kedvezmények biztosítása mellett. A megfelelő utánpótlás biztosítása különösen fontos az egyes kezelőirodák kapcsán, minthogy a nagy tapasztalattal, széles körű szakismerettel és gyakorlattal rendelkező kollégák pótlására már most tudatosan készülnünk kell, erre kiemelt figyelmet kívánok fordítani.

A létszámgazdálkodás célja az is, hogy a bírákra egyenlő, azonos munkateher háruljon, ezért kiemelt feladat a munkateher egyenlő eloszlása az egyes ügyszakokban és ítélkezési szinteken. Ahogy arra a korábbiakban hivatkoztam, nem elfogadható az, ha megfelelő indok nélkül az azonos ügyszakban dolgozó bírák egy részét eltérő módon terheljük, még akkor is, ha a statisztika ezt látszólag nem támasztja alá, hiszen az ügyek száma, noha lehet azonos, de nehézségükben jó eséllyel eltérhetnek. A munkateher mérése segíthet ebben a problémában, ugyanakkor a nehéz referádát vivő kollégák esetében indokolt lehet a statisztikai mutatóktól eltérő megítélés, illetve szükségesnek érzem a kevésbé terhelhető bírák kompetenciájának fejlesztését is.

A kompetencia alapú foglalkoztatás lényegét egyrészt abban látom, hogy a bíró, illetve a bírósági titkár ne végezzen olyan feladatot, amelyet alacsonyabb kvalifikáltságú személyzet is elvégezhet, másrészt a felgyülemlett többlettudást az ügyek szignálása során is figyelembe kell

venni. Ennek megfelelően törekedni kell arra, hogy a bíró ne intézzen bírósági titkár által is végezhető ügyeket, a bírósági titkárok pedig ne foglalkozzanak bírósági ügyintéző által is ellátható feladattal. A szervezetben jelenlévő többlet-kompetenciákat pedig fel kell mérni és azt hasznosítani kell. Utóbbinak kiváló eszköze lehet a Miskolci Törvényszéken a szervezetfejlesztési projekt keretében létrehozott tudástár, amely azonban az utóbbi években feledésbe merült, annak aktualizálása, frissítése szükséges. Ennek megvalósításában a törvényszék elnökének egyetértése esetén szívesen szerepet vállalnék.

Az eltérő egyéni kompetenciák és érdeklődési körök miatt nem tartom optimális megoldásnak az ügyelosztás kapcsán a teljes automatizmus bevezetését. Úgy gondolom, hogy az, ha a bíró a számára „megfelelő” ügyet tárgyalja, nemcsak a megalapozott és időszerű ítélezést szolgálja, de segít elkerülni a bíró kiégését, fásultságát és az elöregedő ügyek megjelenését. Az egyéni kompetenciákat és az egyenlő terhelést is figyelembe vevő ügyelosztási rend kidolgozása komplex, időigényes feladat, a befektetett munka azonban bizonyosan megtérül. A törvényszéki vezetés és a kollégiumvezetők támogatása esetén az ügyelosztási rend aktualizálásában minden tőlem telhető segítséget meg kívánok adni.

II.4. A törvényszék külső és belső kommunikációja

II.4.1. Külső kommunikáció

II.4.1.1. Sajtótevékenység

Az elmúlt két évben a bíróságok külső kommunikációja a központi igazgatás ezzel kapcsolatos elvárásai mentén nyugvópontra ért, kedvező egyensúlyi állapot jött létre azáltal, hogy nem a bíróságok szolgáltató jellegén, hanem ismét az igazságszolgáltatási tevékenységén van a hangsúly. Ennek teljes mértékében megfelel a Miskolci Törvényszék sajtótevékenysége is. Fontos eredmény ez főként annak fényében, hogy akár az állampolgári, akár az újságírói hozzáállás az utóbbi időben drasztikusan változott, számtalan esetben teremtve kellemetlen helyzetet vagy több esetben személyeskedésig elmenő kommenteket, melyekre a bíróságnak a tárgyilagosság megőrzése mellett kellett válaszokat adnia.

Az országos programokon való részvétel és egyéb, ítélezési tevékenységen kívül eső rendezvények megszüntetésével a sajtókommunikációt ellátó kollégáknak a figyelmé most már kizárólag a szakszerű, objektív tájékoztatásra irányul. Ez azonban rengeteg háttérfeladatot és napi szintű teendőket jelent, tehát a munka nem lett kevesebb. A kollégákkal való mindennapos beszélgetések során magam is tapasztalom, hogy mindez láthatatlan, de álláspontom szerint a jó sajtótevékenység észrevétlen, mert a törvényszéket elkerülik a botrányok, helyreigazítások. Mindazonáltal a láthatatlanság nem jelenti a kemény munka hiányát.

Sajtószóvivőként azt tapasztalom, hogy az Elnöki Kabinetrel történő együttműködés napi szintű, számtalan esetben kell protokolláris kérdésekben egyeztetnünk. A szervezeti egységek közötti kommunikáció időnként nem teljesen gördülékeny, ezért az információáramlás mindenképpen fejlesztendő. Ezen feltételek megteremtését, illetve javítását elnökhelyettesként feladatomnak érzem.

II.4.1.2. Miskolci Egyetemmel való együttműködés, Gyakornoki Program, a bíróság megismerése középiskolások számára

A Miskolci Egyetemmel és az Állam- és Jogtudományi Karral való együttműködés hosszú évekre nyúlik vissza, amelynek keretén belül a hallgatók nálunk teljesíthetik szakmai gyakorlatukat, tárgyalásokat látogathatnak, a bírósági alkalmazottak pedig számtalan esetben választják a miskolci graduális és posztgraduális képzéseket. A Szakmai Gyakornoki Program egy komolyabb együttműködést és elköteleződést kíván meg mindkét fél részéről: a hozzánk érkező joghallgató több hónapon át a bíróság kötelékében „dolgozik” és tanul, van, akit azóta foglalmazóink sorában tudhatunk. Álláspontom szerint ennek a nagyszerű lehetőségnek a koordinálása kiváló volt, ezen az úton kívánok én is tovább haladni.

A Miskolci Törvényszék kivétel nélkül minden olyan egyetemi és kari rendezvényen képviselteti magát, ahol a fiatalabb korosztály megszólítása, a jogászai, bírói, bírósági munka bemutatása áll a középpontban. Az ezzel kapcsolatos feladatok az Elnöki Kabinetől fokozatosan tevődtek át a sajtós kollégákra. Ennek koordinációját hatékonyan el tudnám látni.

Sajtósóvivőként gyakran tapasztalom, hogy a joghallgatókon túl középiskolások is érdeklődnek a bírósági tárgyalások iránt. Ezt – az iskolák, osztályok vezetőinek bevonásával – a törvényszék elnökhelyettese szervezi, a munkába azonban a sajtótitkárok is nagy mértékben bekapcsolódnak, hiszen a „kiajánlott” tárgyalások megkeresése és az eljáró tanácsokkal való egyeztetés az ő feladatuk. Ugyan a „Nyitott Bíróság” Országos Programként való működését az Országos Bírósági Hivatal elnöke megszüntette, mégis úgy gondolom, lehetőséget kell biztosítani a diákoknak arra, hogy megismerhessék a magyar igazságszolgáltatás rendszerét, a bíróságok szervezeti felépítését, működését.

A bíróságot alapvetően konzervatív értékrendre épülő, a hatalmi szemléletet sem nélkülöző szervezetnek tekintem, úgy gondolom, hogy a magánszektorban és a multivállalatoknál bevált módszerek a harmadik hatalmi ág vonatkozásában nem feltétlenül alkalmazhatóak és lehetnek célravezetők. Éppen ezért a szereptévesztő, funkciótlan programokban való részvétel nem kívánatos, a bíróságok megítélésének egyetlen alapja van, hogy milyen ítéletek születnek. Kétségtelenül fontos a környezettudatosság és a jótékonyág, de az egyén szintjén, ennek a bíróságokat érintően szervezeti szinten való megjelenését nem tartom indokoltnak, ez sem a társadalom, sem a bírók körében nem talál pozitív visszhangra.

II.3.2. Belső kommunikáció

Egy jól szervezett igazgatás alapköve a szervezeten belüli megfelelő információáramlás. A belső kommunikáció fontos része a sikeres munkahelyi működésnek, szervezetfejlesztés is egyben, a bírói munka támogatásának hatékony eszköze. Csak a jól tájékozott dolgozó érti meg a bírósági szervezet céljait, az abban elfoglalt szerepét, feladatait. A megfelelő kommunikáció erősíti a lojalitást, megteremti az elkötelezettséget, motiválja a szervezet tagjait és hatékonyvá képes tenni ezáltal a mindennapi munkavégzést. Az igazgatás döntéseinek kommunikációs támogatásához lehetőséget kell teremteni arra, hogy a szervezet bármely tagja véleményt formálhasson, azt kinyilvánítsa, állást foglalhasson olyan döntésben, amely rá nézve fontos, befolyásoló hatású.

Tudatosan, strukturáltan kell megtervezni a belső információáramlás folyamatait, majd összehangoltan folytatni a munkát. A bírói munka támogatásának alapfeltétele ugyanis, hogy ügyszakokra, bírósági szintekre lebontva felmérjük az igényeket. A Bírói Fórum alap gondolata ehhez megfelelő kiindulási pont, azzal a feltétellel, hogy az megfelelő tartalommal, céllal kerül megrendezésre. A törvényszék elnöke nemcsak a bírák, hanem az igazságügyi alkalmazottak számára is lehetővé tette, hogy megfelelő fórumon véleményt alkothassanak, ezért a Bírói Fórum mintájára Igazságügyi Alkalmazotti Fórumok is megrendezésre kerültek. Ezt a gyakorlatot elnökhelyettesként teljes mértékben támogatom.

Az egyes problémák, nehézségek azonban speciálisak, ügyszakonként eltérő helyzetekkel találkozunk, ezért a valamennyi bírát és igazságügyi alkalmazottat érintő fórumon túl, fontosnak tartom az ügyszakspecifikus – nem szakmai kérdésekre szervezett – értekezletek tartását.

A rendszeres írásos – belső intranetes felületen, körlevélben, emailben történő – tájékoztatás fontos, de nem elegendő a megfelelő kommunikációhoz, a személyes kontaktus nem pótolható mással. Éppen ezért tartom kiemelten lényegesnek, hogy a kollégák problémáikkal, panaszaikkal közvetlenül megkereshessék a törvényszék vezetését, hiszen az egyéni igények felmérése és a közös problémamegoldás a munkahelyi komfortérzetet nagyban befolyásolja. Elnökhelyettesként a gördülékeny, nyitott kommunikációhoz, az egymásra odafigyeléshez kívánok minden támogatást megadni.

II.5. A bírák, igazságügyi alkalmazottak képzésének és önképzésének támogatása, motivációjuk fenntartása, a bíróság megtartó erejének fokozása

A Bszi. 76. § (7) bekezdése rögzíti az OBH elnökének a képzéssel kapcsolatos feladatait, melyek teljesítése során összeállítja a központi képzési tervet. Az ezen feladat teljesítésére létrehozott szakértői csoportnak 2021. évtől tagja vagyok, ennek keretében a büntető anyagi jog területét érintően segítem az OBH elnökének ilyen irányú tevékenységét. Teljes mértékben azonosulni tudok azon központi igazgatási felfogással, miszerint a bíróság tudásalapú, tradicionális szervezet, ennek figyelembevétele mellett kell a tudás átadásának megfelelő szintjeit és formáit kialakítani. Helyre kell állítani az egyensúlyt a gyakorló bírák képzése és az új generáció képzése között, illetőleg a helyi és regionális képzések a jövőben hangsúlyosabb szerepet kell, hogy kapjanak.

A folyamatosan változó jogszabályi környezet, az új eljárásjogi kódexek és az elektronikus kapcsolattartás okán a képzésre egyre jelentősebb feladat hárul, minthogy az nagymértékben járul hozzá a magasszintű ítélkezéshez.

A képzési rendszeren belül a törvényszékek a *helyi képzésért* felelnek, a Miskolci Törvényszéken hagyományosan az elnökhelyettes feladatát képezi az oktatással kapcsolatos feladatok összefogása, koordinálása. A törvényszék képzési tervének összeállításakor fontos a helyi igények felmérése, a megfelelő tudással és rátermettséggel bíró előadó kiválasztása és a már lezajlott képzéseket követő visszacsatolások, tapasztalatok beépítése.

A közelmúltbeli járványhelyzetre tekintettel megváltozott a képzések jellege, a jelenléti oktatásokat felváltották az online formában megtartottak. Ezeknek tapasztalhatjuk pozitív hozadékát, például azt, hogy az előre rögzített tananyagok többször is megtekinthetőek,

visszanézhetőek. Fontosnak tartom azonban, hogy az általunk szervezett, helyi oktatásokon ismét személyesen vehessenek részt a kollégák – a vidéki járásbírók is –, hiszen mint sokszor hangsúlyoztam, a felmerülő anomáliákat a személyes találkozások és beszélgetések útján lehet a leghatékonyabban feloldani, nem utolsó sorban a jelenléttel megtartott oktatásnak csapatépítő hatása is van, mely a munkahelyi morálra kielégítően hat.

A bírák és az igazságügyi alkalmazottak oktatásában az új eljárásjogi kódexek, az elektronikus kapcsolattartás és a digitális bíróság szabályait és problémáit feldolgozó képzéseknek, valamint az ehhez kapcsolódó informatikai és ügyviteli oktatásoknak kiemelt jelentőséget tulajdonítok. Ugyanakkor az oktatási terv meghatározásában nagyobb szerepet kívánok biztosítani a bírák részére, emellett szeretném, ha annak megvalósításában is aktívabb szerepet vállalnának, kiváltképp a nagy tudással, tapasztalattal bíró kollégák. A szakmai műhelyek szerepét utóbbi szegmensben, az oktatási tevékenységben szintén előtérbe kívánom helyezni, de azt is megfontolandónak tartom, hogy más hivatásrendeket is bevonjunk ebbe a tevékenységbe.

Úgy gondolom, célravezető lenne, ha az egyes ügytípusok – gondolok itt például polgári jogban tulajdoni, dologi jogi, családjogi stb. perekre, büntetőjogban a különböző védett jogi tárgyak szerinti csoportosításra vagy akár az egyes bűncselekményekre – külön előadások, kisebb csoportos képzések témáit képeznék. Ezzel ugyanis elérhető lenne, hogy az adott ügytípust tárgyaló bírák – magasabb ítélkezési szintről érkező előadóval – részleteiben is belemerüljenek egy-egy nagyobb odafigyelést igénylő vagy problémásabb anyagi- vagy eljárásjogi kérdésbe, e fórumon a perbeli tapasztalatok is gazdát cserélhetnének.

A fogalmazóképzés színvonala törvényszékünkön kiemelkedő, a megszerzett tudást hasznosítva a szakvizsgázó kollégák többsége jeles vagy kiváló eredményt ér el. Fontosnak tartom, hogy a szervezetrendszerbe érkező új fogalmazók az Ügyfélszolgálaton tipikusan előforduló keresetlevelek megszerkesztéséhez megkapják a megfelelő segítséget, valamint azt is, hogy a gyakorlottabb fogalmazók is folyamatosan feltehessék aktuális kérdéseiket egy-egy ügyszakonként kijelölt bírónak.

A Miskolci Egyetemmel megkötött együttműködési megállapodás nyújtotta lehetőség keretei között a Miskolci Törvényszék bírái a jogászképzésben nagyobb szerephez juthatnának, ugyanakkor az egyetemi oktatók részére is biztosítani lehetne, hogy a bírák és az igazságügyi alkalmazottak oktatásában részt vegyenek.

A Miskolci Törvényszék bírái alapvetően magasan kvalifikáltak, agilisak, nagy teherbírási képességekkel, emellett rendelkeznek a digitális korszak vívmányait jól kezelő képességgel és nagy részük bír nyelvtudással, illetve további szakjogi végzettséggel. A bírák és az igazságügyi alkalmazottak *önképzésének támogatása és elismerése* rendkívül fontos, minthogy ez egyrészt a magasszintű ítélkezéshez jelentősen hozzájárul, másrészt ezzel tudjuk biztosítani kötődésüket a szervezethez.

Elnökhelyettesi kinevezésem esetén éppen ezért célokom az is, hogy támogassam a dolgozók egyéni tanulás keretében történő további végzettségének, nyelvtudásának megszerzését és a törvényszék elnökének egyetértése esetén olyan ösztönző formákat találjak, amelyek őket ennek megszerzésére motiválják. Bírák esetében a többlettudás megszerzését követően törekednék arra, hogy az újabb kompetencia az ügyelosztásnál figyelembevételre kerüljön.

A bírák és az igazságügyi alkalmazottak munkája egyrészt monotonitástűrő képességet, másrészt az állandó jogszabályváltozás okán alkalmazkodási képességet igényel, ezért

rendkívül fontos, hogy elkerüljük fásultságukat és fenntartsuk motiváltságukat, hiszen a felelősségteljes, naprakész és precíz munkájuk a garancia arra, hogy a bíróságok az Alaptörvényben foglalt feladatuknak eleget tegyenek.

Messzemenőig támogatom a kollégák külföldi képzéseken való részvételét. Magam is voltam delegált idegennyelvű konferenciára, részese lehettem csereprogramnak; ezek előnyeit hosszasan lehetne sorolni. Nem csak a résztvevő bíró, bírósági titkár, hanem törvényszékünk számára is hasznos lenne új cserekapcsolatok kialakítása, melyek segítségével a közelmúltbeli észtországi, spanyolországi, romániai látogatásaink palettája bővíthetne, újabb európai országok jogrendszerébe nyerhetnék betekintést.

Ahogy arra már korábban hivatkoztam, támogatnám azt a gyakorlatot, hogy – az ügyforgalmi adatok figyelembevétele mellett – a törvényszéki (akár első-, akár másodfokú) munka iránt érdeklődést mutató, határozatlan időtartamra kinevezett járásbírák – a kollégium egyetértésével – részben vagy egészben kirendelést nyerjenek a törvényszékre, fenntartva ezzel a szakma iránti érdeklődésüket, egyben ösztönözve őket további, más jellegű tudás megszerzésére; míg a bírósági titkárok esetében különösen indokolt lenne, hogy a bírói pályára való felkészülés jegyében – munkaidejük egy részében – bírói tanács mellé kerüljenek beosztásra. Az ekképpen szerzett tapasztalatok a későbbi ítélezés során messzemenőig hasznosíthatók.

Az egyenlő munkateher – melyre mindenképpen törekedni kell – rendkívüli jelentőséggel bír, ugyanakkor a mega ügyeket tárgyaló, illetőleg a rendkívül nehéz jogi megítélésű ügyekkel feltöltött referádával dolgozó tanácsok esetében kedvezményeket indokolt biztosítani mind a bírák, mind az igazságügyi alkalmazottak részére.

Az előresorolások és a címadohányozások tekintetében a kollégiumok és a kollégiumvezetők szakmai álláspontjának elsődlegességét támogatom, az e körben meghozandó megalapozott döntéshez a kollégiumok részére a lehető legtöbb információt kívánom nyújtani. Fontosnak tartom, hogy a jutalmazás átlátható, előre kiszámítható legyen, melyben a magas színvonalú munka hangsúlyosan értékelésre kerül.

A digitális vívmányok nyújtotta lehetőséget kihasználva a szakmai vezetők és grémiumok egyetértése esetén otthondolgozási kedvezmény kiszélesítése indokolt lehet azon igazságügyi alkalmazottak (elsősorban titkárok) esetében, akiknél ezt az ügyforgalmi adatok és az általuk végzett munka jellege lehetővé teszi. Ennek hasznosságára és felbecsülhetetlen jelentőségére az elmúlt évek járványügyi helyzete is rávilágított.

Az életpályához és a megtartó erőhöz kapcsolódóan átgondolandónak tartom egy olyan rekreációs rendszer helyi bevezetését, mely a hosszabb szolgálati idővel rendelkező bírák motiváltságát, ítélezés iránti elkötelezettségét fenntartja. Ennek megfelelően meghatározott szolgálati idő után – kérésére – a bíró az alábbi kedvezményekben részesülhetne, amennyiben azt az ügyforgalom is lehetővé teszi:

- a referáda átmeneti könnyítése,
- szignálásnál egyéni preferenciák figyelembevétele,
- rendes szabadság egyhuzamban történő kivételének engedélyezése,
- ügyeleti tevékenység alóli mentesítés.

A megfelelő munkakörnyezet kialakítása a megtartó erő szempontjából kiemelt jelentőséggel bír. A közelmúltban a Miskolci Törvényszéken és annak járásbíróságain lezajlott bútorzatsere és az informatikai eszközök aktualizálása, illetve bővítése nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a dolgozók a munka felelősségteljességéhez igazodó körülmények között végezzék tevékenységüket. Ugyanakkor a bírák és az igazságügyi alkalmazottak e körben megfogalmazott igényeinek felmérése és a lehetőségekhez mérten azok teljesítése fontos feladat.

A fentiekén túl – személyes tapasztalatom szerint – az informális rendezvények azok, amelynek leginkább rekreáló és csapatépítő hatásuk van úgy, hogy közben a munkamorált is építik. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy ezek az összejövetelek a bírák közötti szakmai tapasztalatcserét is szolgálják. Éppen ezért szorgalmaznám azt, hogy ezeken a rendezvényeken – melyek lehetnek rendszeresen szervezett, vagy akár ad hoc összejövetelek – minél nagyobb számban vegyenek részt a bírák és igazságügyi alkalmazottak. Különösen fontosnak érzem a fellebbvitel szerepvállalását, hiszen a magasabb hatáskörű bíróság elismerése, dicsérete, avagy éppen építő kritikája többet jelenthet bármilyen elvi döntésnél, jogegységi határozatnál.

A bírósági dolgozók összekovácsolását szolgálta a törvényszék elnöke által megrendezett Bírósági Juniális, mely rendkívül jó visszhangnak örvendett. Messzemenőig támogatom az ilyen jellegű események, családi összejövetelek, batyus bálók szervezését.

A megtartó erő sarkalatos pontja lehetne a sokakban már megfogalmazódott „törzsidő” bevezetése a munkaidő kapcsán. Megfontolandónak tartom például a Tatabányai Törvényszék rendszerének, munkaidő-nyilvántartásának tanulmányozását, ahol ez a fajta munkarend évek óta jól működik. Ennek kialakítása óriási feladat lenne, azonban minden segítséget meg kívánok adni Elnök Asszonynak ezirányú tervei esetén.

II.6. A Miskolci Törvényszék működéséhez kapcsolódó egyéb tervek, elgondolások

II.6.1. Integritás

Az integritás a bírósági szervezet, illetőleg annak tagjainak feddhetetlenségét jelenti, egyszersmind az ezt biztosító eszközrendszer összefoglalása. Az integritási kockázat szempontjából a bíróság fokozott veszélynek van kitéve; ez alatt nemcsak a korrupciós kockázat, hanem minden, a bírói döntés befolyásolását – és ezáltal az igazságszolgáltatás függetlenségébe vetett bizalom megingatását – célzó nyomásgyakorlás is értendő.

A függetlenség, feddhetetlenség és elszámoltathatóság szempontjából a legkritikusabb pontok a következők: korrupciós kockázat, nyomásgyakorlás a közvélemény, illetve a politika részéről, bírák fenyegetése és a bírákat ért jogtalan támadások, összeférhetetlenség, a mentelmi jog, az ügyelosztási rend és a törvényes bíróhoz való jog, ügyfélkapcsolatok, panasz eljárások, soronkívüliség.

Az OBH elnöke 2016. július 1-jei hatállyal alkotta meg a 6/2016. (V.31.) utasítását az integritási szabályzatról, melynek célja – a normaszöveg 1. §-a szerint –, hogy a bíróságokon olyan vezetési és irányítási rendszer működjön, amelybe illeszkedő belső kontrollrendszer biztosítja a szervezet integritását az értékek meghatározásával, az azok követésében való útmutatással, a szabályok betartásának ellenőrzésével – szükség esetén – jogkövetkezmények alkalmazásával. A szabályzat meghatározza az integritás alapú szervezeti működés érdekében ellátandó

feladatokat, főbb folyamatokat és elősegíti az adott jogszabályi környezetben az átláthatóság, a felelősség és a számonkérhetőség, a szakmaiság, a pártatlanság, a tisztességes eljárás, a jogszabályokban és az OBH elnökének szervezetszabályozó eszközeiben meghatározott értékek iránti elkötelezettség érvényesülését, és azt, hogy a bírák és az igazságügyi alkalmazottak a feladataik teljesítését az esküjükhöz hűen gyakorolják. A szabályzat biztosítja az integritást sértő magatartásokkal szembeni egységes fellépést, amely áttekinthető, előre meghatározott és az integritássértéshez arányos következményt rendel. Biztosítja a fennálló szervezeti és személyi integritási helyzet eddig elért eredményeinek, értékeinek a megőrzését, védelmét és továbbberősítését.

Az integritás egyik alapja a kollégium által véleményezett és a törvényszék elnöke által jóváhagyott ügyelosztási rend, mely biztosítja mind a járásbírók, mind a törvényszék munkájának átláthatóságát, ezáltal a törvényes bíróhoz való alapjog érvényesülését, ugyanakkor a szignálási gyakorlat helyessége is nyomon követhető. A szignálást végző vezetőre óriási felelősség hárul, éppen ezért a szignálási rendet olyan garanciákkal kell kialakítani, amelyek biztosítják az integritási kockázatot jelentő helyzetek elkerülését. Kiemelt szerepe van az integritás szempontjából a panaszügyek gyors, szakszerű és megalapozott intézésének is.

Az integritási kockázatok kivédésére és az integritás-sértések megelőzésére hatékony eszköznek tartom a megfelelő képzést és felvilágosítást. Fontosnak tartom, hogy az integritás jelentősége valamennyi bírósági alkalmazottban tudatosuljon, ugyanakkor lényeges, hogy emögött ne a bizalmatlanságot érezzék, hiszen nem lehet – és nem is az – a kiindulási pont, hogy a bírák, igazságügyi alkalmazottak megsértik az etikai és hivatási szabályokat, a bírósági integritás biztosítása a külső átláthatóság mellett mindannyiunk védelmét jelenti.

Az igazgatás átláthatósága, kiszámíthatósága és ellenőrzöttségének biztosítása ugyancsak az integritáshoz kapcsolódik. Az igazgatási döntéseknek, azok indokainak kommunikációja óriási jelentőséggel bír.

II.6.2. Tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás

Az időszerű és magas színvonalú ítélkezés biztosítása céljából kiemelt jelentőségű a szükséges tárgyi feltételek biztosítása, melyeknél a felelős gazdálkodás szabályait, valamint a költséghatékonyság szempontjait is figyelembe kell venni.

A Miskolci Törvényszék költségvetési helyzetére vonatkozó adatok a 2021. évi elnöki beszámolóból megismerhetők, ezek alapján kijelenthetjük, hogy a gazdálkodásunk stabil, a felelős gazdálkodás szabályai megtartottak.

A törvényszék és az egyes járásbírók épületeinek felújítása, korszerűsítése elodázhatatlan, az ezt célzó intézkedések korábban már részben megkezdődtek, ugyanakkor a kedvezőtlen gazdasági helyzet okán a hangsúly az állagmegóvás irányába tolódott át. A törvényszéknek és a Miskolci Járásbírósnak otthon nyújtó épületben a tárgyalóterem maximális kihasználtsággal működnek, a dolgozók elhelyezése szűkös, az irattározás is jelentős nehézségekkel jár, így kiemelt feladat lehet hosszútávon e problémák orvoslása az épület, illetve az épületrészletek felújításával, modernizálásával. A Miskolci Törvényszék elnökének munkáját ezen területen maximálisan támogatni kívánom.

A bűnjelek tárolása a biztonsági és jogszabályi előírásoknak megfelelő, informatikai ellátottságunk ugyancsak kielégítő, a bírákhoz rendelt informatikai eszközök is folyamatosan

megújulnak.

Kialakításra kerültek a távmeghallgatásra alkalmas tárgyalótermek, illetőleg beszédfelismerő szoftverrel is rendelkezik a törvényszék, ezek olyan innovatív megoldások, melyek a naprakész, időszerű ítélkezést szolgálják. Fontosnak tartom ugyanakkor a ViaVideo rendszerrel felszerelt tárgyalótermek számának bővítését.

Támogatom azt, hogy a tárgyi feltételek folyamatosan fejlesztésre kerüljenek, hiszen egyrészt ennek pozitív hatása van a munkamorálra, másrészt ezáltal az ítélkezés magasszintű és időszerű teljesítése is könnyebben elérhető. Úgy gondolom, hogy noha törvényszéknek a költséghatékony és takarékos gazdálkodásra kell törekednie – emiatt például a pályázatok nyújtotta lehetőségek kihasználását és az energiahatékonyt növelő beruházásokat támogatom –, ugyanakkor az ítélkezés primátusa a takarékosságot másodlagos szemponttá teszi, és a rendelkezésünkre álló erőforrásokat elsődlegesen a bírák és az igazságügyi alkalmazottak által jelzett és feltárt hiányosságokra kell fordítanunk.

A közelmúlt tapasztalatai alapján bebizonyosodott, hogy az otthonról történő munkavégzés felbecsülhetetlen értékű, hiszen a bíróság működése veszélyhelyzet idején sem állhat meg. Fontosnak tartom ezért, hogy a zökkenőmentes távmunkavégzés feltételei biztosítottak legyenek, a bírósági titkároknak, ügyintézőknek rendelkezésre bocsátott mobil eszközök használhatósága is kielégítő legyen, azok műszaki állapotát folyamatosan nyomon kell követni.

II.6.3. Adatkezelési tevékenység

Az Országos Bírósági Hivatal elnökének a bíróságok és az OBH adatvédelmi tisztviselőiről és az adatvédelmi incidensek jelentéséről szóló 5/2022. (IX.19.) OBH utasítása értelmében (a továbbiakban: OBH utasítás) az adatkezelő (jelen esetben a törvényszék) vezetője – a bíróságok esetében a bekövetkezett adatvédelmi incidensek nyilvántartásának vezetésében való közreműködésen túlmenően kizárólag az igazgatási feladatok ellátása során végzett adatkezelésekre vonatkozóan – az adatkezelési műveletek jogszerűségének, valamint az érintetti jogok érvényesülésének biztosítása érdekében adatvédelmi tisztviselőt jelölt ki.

Az adatvédelmi tisztviselő személyének kijelölésével, feladatai normatív utasításban történő rögzítésével egységesült a bíróságokra irányadó adatkezelési műveletek jogszerű ellátása. Kiemelt feladat az adatvédelmi incidensek szakszerű és gyors kezelése, a hatóság felé teljesítendő feladatok ellátása.

Ezen túlmenően azonban az adatvédelem napi szintű feladatok ellátását igényli. E körben elsősorban a kollégák érzékenyítését, tudatosságát kell javítani, ami magában foglalja az adatvédelmi tárgyú jogszabályok ismeretének bővítését. Az adatkezelés mindemellett dokumentációs kockázatokat is rejt, indokolt a törvényszék belső szabályozóinak, a megkötött szerződéseinek, adatkezelési tájékoztatóinak áttekintése adatvédelmi szempontból. Az adatkezelési nyilvántartások aktualizált, naprakész állapotát biztosítani kell a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27 i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletben (a továbbiakban: GDPR), előírt hároméves felülvizsgálati kötelezettségen túl is. A napi munkafolyamatokhoz elengedhetetlenül szükséges az adatkezelés eddigi gyakorlatának felmérése is az ellenőrzési terv részeként.

Nem szabad elfelejteni azt sem, hogy a bíróság munkáltatóként is adatkezelési tevékenységet végez. Munkáltatói minőségében pedig – a fentiekben rögzített belső szabályozások felülvizsgálatán túl – maradéktalanul eleget kell tennie tájékoztatási kötelezettségének a foglalkoztatottak irányába. Vannak olyan adatkezelési műveletek, amelyek tisztázása elengedhetetlen: beléptetés, kihelyezett kamerák, más rögzítési eszközök (pl. jelenléti ívek, egyéb regiszterek stb.). Azért is kiemelt jelentőségű elsődlegesen a munkavállalók oldalán kezdeni a felülvizsgálatot, mert a bíróságnak élen kell járnia ezen kérdés vonatkozásában más munkáltatókhoz képest.

Az érzékenyítésen túl a munkavállalóknak konkrét, évente ismétlődő oktatásokat is kell szervezni az adatkezelési műveletekről és ezekről folyamatosan kivonatot kell készíteni. Ez ugyanis a munkáltató kötelezettsége a NAIH ellenőrzési gyakorlata szerint is. Komoly előrelépésnek tekinthető a fentebb hivatkozott OBH utasítás az adatvédelmi tisztviselő szerepkörére tekintettel, hiszen az adatvédelmi tisztviselő megbízása és feladatkörének kialakítása ugyanolyan kötelezettség, mint a munkáltatók tájékoztatása.

Pozitívumként értékelhető, hogy a Miskolci Törvényszék is rendelkezik a honlapján külön „Adatvédelem” aloldallal: <https://miskolcitorvenyszek.birosag.hu/20220706/adatvedelem>, valamint a „Közérdekű adatok” menüpont alatt eleget tesz a jogszabályi kötelezettségének a bíróság: <https://miskolcitorvenyszek.birosag.hu/kozerdeku-adatok>. A feltöltött adatkezelési tájékoztatók bővítendőek, több olyan tevékenység is van, amely kiemelt jelentőségű az érintettek tájékoztatása szempontjából. Az egyik ilyen az elsődlegesen vagyoni védelmi szempontból telepített kamerarendszerre vonatkozó adatkezelési tájékoztató, mely valószínűsíthetően egy informatikai felülvizsgálatot is magával hoz. Az adatvédelemmel, adatkezeléssel szorosan összefügg az informatikai biztonság, információbiztonság kérdése is, melyre vonatkozóan hasonlóan célzott felülvizsgálat szükséges, mint az adatkezelési műveletek tekintetében.

Az irányadó OBH utasításból is világosan látszik, hogy a bíróságok még mindig keresik a helyüket az adatkezelés rendszerében. Megítélésük különösen érdekes, ugyanis – ahogyan azt fentebb is hangsúlyoztam – megjelenik a törvényszék mint jogorvoslatot, felülvizsgálatot biztosító szervezet, valamint mint adatkezelő. Ráadásul a törvényszék felelőssége adatkezelőként több szempontból is megnövekedett, hiszen az adatkezeléseinek többsége jogszabályon alapul, azonban más jogalapok is számításba jöhetnek, amelyek körülírása rendkívül precíz kell, hogy legyen. A megnövekedett felelősség testet ölt a törvényszék jogi személyiségében is, hiszen figyelemmel kell lennie a területén működő járásbíróóságok adatkezelésére is.

Erre tekintettel – összhangban az utasításban megfogalmazott szempontokkal – az adatkezeléssel összefüggésben elsődlegesen az eddigi tevékenységünk felülvizsgálata szükséges, egy teljeskörű adattérkép alapján az összes tájékoztatót meg kell alkotni. Ezt követően hasznos lenne a kollégák számára rendszeres belső oktatást tartani, szervezni. Fontosnak mutatkozik a vonatkozó joggyakorlat áttekintése is, hiszen kutatási szempontból is meglehetősen forráshiányos a terület (lásd pl.: <https://www.mabie.hu/index.php/cikkek-tanulmanyok/109-dr-szelecki-rita-adatkezeles-a-birosagi-eljarasokban>).

Elnökhelyettesként mindezen elképzelések megvalósítására, koordinálására vállalkoznék a törvényszék elnökének támogatása esetén.

III. Zárszó

„A legfontosabb dolog az, hogy megpróbáljuk ösztönözni az embereket arra, hogy a legjobbá válhassanak abban, amit csinálnak.”

(Kobe Bryant)

Pályaművemben a pályázati kiírásnak megfelelően igyekeztem felvázolni a Miskolci Törvényszék működésével kapcsolatos elképzeléseimet, terveimet, melyeket elnökhelyettesi kinevezésem esetén megvalósítani kívánok. Munkám során az igazgatás átláthatóságának és kiszámíthatóságának biztosítását kiemelt feladatnak tekintem, csakúgy, mint a központi igazgatással, a Debreceni Ítéltáblával és az illetékessége alá tartozó törvényszékekkel, valamint a társszervekkel való konstruktív, proaktív együttműködést. Döntéseim indokairól a bírói kar részére részletes tájékoztatást kívánok adni, bizonyos esetekben előzetes véleményükre is támaszkodni szeretnék. Felelőtlen ígéretekbe nem bocsátkozom és úgy gondolom, hogy nem a szavak, hanem a tettek azok, amik igazolnak.

Noha hosszabb távú, klasszikus értelemben vett igazgatási tapasztalattal nem rendelkezem, mégis meggyőződésem, hogy a járásbírói gyakorlatom, az erre alapozott törvényszéki másodfokos tevékenységem, a központi igazgatási feladataim ellátása kapcsán szerzett gyakorlatom, az ezekhez kapcsolódó hivatástudatom, elkötelezettségem, valamint a kollégáimmal eddigiekben kialakított kapcsolatom alkalmassá tesznek ezen vezetői pozíció betöltésére.

Miskolc, 2023. január 10.

dr. Pabis Attila